

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 113/07-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. októbra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti J. Š., S., zastúpeného advokátom JUDr. J. Č., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 702/95 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 702/95 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 702/95 p r i k a z u j e k o n ať bez zbytočných prietáhov.

3. J. Š. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 70 000 Sk (slovom sedemdesiat tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Trebišov povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trebišov je povinný uhradiť J. Š. trovy konania v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. J. Č., K.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 113/07-8 z 24. apríla 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 702/95.

Na základe výzvy sa k veci vyjadril okresný súd podaním sp. zn. 1 SprV/302/07 z 8. augusta 2007, doručeným ústavnému súdu 13. augusta 2007, v ktorom žiada sťažnosť sťažovateľa zamietnuť ako nedôvodnú a neopodstatnenú.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti ďalej okrem iného uviedol:

„Na základe žiadosti Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 113/07 zo dňa 8. 6. 2007 podávame k tejto sťažnosti toto vyjadrenie:

... Navrhovateľ v spore (sťažovateľ) sa svojím návrhom na začatie konania domáhal, aby súd nariadil odporcovi, aby:

1. súhlasil, žeby boli v teréne vytýčené hranice medzi pozemkami ako parcely, č. 373, 374, 375 a 375/1, ktoré sú vo vlastníctve odporcu a pozemkami ako parcely č. 376, 377, ktoré sú vlastníctvom navrhovateľa,

2. odporca sa zdržal akýchkoľvek zemných prác za domom navrhovateľa a zabezpečil, aby odkvapová voda z jeho pozemku a pozemku navrhovateľa voľne odtekala a aby nevníkala na susedný pozemok navrhovateľa,

3. žalovaný umožnil navrhovateľovi na nevyhnutnú dobu a nevyhnutnú mieru vstup cez svoje pozemky na pozemky navrhovateľa za účelom opravy rodinného domu, zistenia stavu plynomeru a za účelom obvyklej údržby.

Dňa 14. 2. 2001 došlo zo strany navrhovateľa (sťažovateľa) k zmene petitu návrhu v tom, že žiadal, aby odporca vydal navrhovateľovi časť nehnuteľností zapísaných na LV č. 539 - časti parciel č. 377 a č. 376 v k. ú. S. a súčasne tieto vypratal.

Už z vyššie uvedeného je zrejmé, že ide o skutkovo a právne zložitú vec, pretože navrhovateľ (sťažovateľ) v priebehu konania menil petit návrhu, kým v dobe podania návrhu (rok 1995) žiadal len o vytýčenie hranice medzi pozemkami a vstup na pozemok odporcu v nevyhnutnej miere a za konkrétnym účelom a v roku 2001 už žiadal, aby mu odporca vydal časť nehnuteľností, ktoré sú zapísané na LV č. 539 ako parc. č. 376 a č. 377.

K bodu 2. - uvedenie všetkých procesných úkonov vo veci až dosiaľ (...)

22. 6. 1995 podanie návrhu na začatie konania

27. 7. 1995 doručenie návrhu odporcovi (prevzal 2. 8. 1995)

10. 8. 1995 určený termín pojednávania na deň 28. 8. 1995 (volaní účastníci konania a svedok Ing. Š.

28. 8. 1995 pojednávanie odročené (po vypočutí účastníkov a svedkov) za účelom znaleckého dokazovania. Navrhovateľ bude vyzvaný na zloženie zálohy.

20. 9. 1995 navrhovateľ vyzvaný na zloženie zálohy na znalecké dokazovanie, zálohu zložil 23. 10. 1995

28. 4. 1996 uznesenie o ustanovení znalca - J. A. - na vytýčenie hranice

20. 5. 1996 navrhovateľ v námietke žiada iného znalca

23. 5. 1996 ustanovený iný znalec - M. V.

24. 6. 1996 znalec V. oznamuje, že pre zaneprázdnenosť nemôže znalecký posudok

vyhotoviť.

9. 8. 1996 uznesenie o ustanovení znalca - Ing. B.

2. 9. 1996 znalec oznamuje, že posudok nemôže podať

20. 10. 1996 sťažnosť právneho zástupcu navrhovateľa na prieťahy v konaní;
námiетка zaujatosti

5. 12. 1996 spis predložený KS KE na rozhodnutie o námiette zaujatosti

11. 12. 1996 KS KE rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z rozhodovania vo veci.

19. 12. 1996 spis vrátený z KS KE, uznesenie doručované účastníkom konania

11. 3. 1997 uznesenie o ustanovení znalca - Ing. B.

20. 6. 1997 vzhľadom k smrti znalca Ing. B. ustanovený znalec Ing. Š.

5. 11. 1999 znalec Ing. Š. žiada odpustenie poriadkovej pokuty

16. 11. 1999 podaný znalecký posudok znalcom Ing. Š.

23. 11. 1999 doručovanie znaleckého posudku účastníkom konania na vyjadrenie

4. 1. 2000 pojednávanie určené na deň 21. 1. 2000

21. 1. 2000 pojednávanie odročené na 26. 1. 2000 za účelom vyhlásenia rozsudku

26. 1. 2000 rozsudok - návrh zamietnutý

25. 2. 2000 rozsudok vypracovaný a doručovaný účastníkom

23. 3. 2000 odvolanie navrhovateľa doručené odporcovi na vyjadrenie

5. 5. 2000 výzva navrhovateľovi na doplatenie zálohy na znalecké dokazovanie

1. 6. 2000 doplatená záloha

29. 6. 2000 spis predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní
navrhovateľa

27. 10. 2000 odvolací súd vec zrušil a vrátil súdu na nové konanie

11. 12. 2000 spis vrátený okresnému súdu

17. 1. 2001 pojednávanie určené na deň 5. 2. 2001

5. 2. 2001 pre zmenu právneho zástupcu pojednávanie odročené na 21. 2. 2001

14. 1. 2001 zmena petitu návrhu zo strany navrhovateľa - vydanie a vypratanie
nehnutelností

21. 2. 2001 pojednávanie - protinávrh odporcu - pojednávanie odročené za účelom
stanoviska navrhovateľa

28. 2. 2001 uznesenie o odpustení poriadkovej pokuty znalcovi a výzva

pre navrhovateľa na doplatenie zálohy na znalecké dokazovanie

5. 2. 2001 výzva na zaplatenie súdneho poplatku

5. 3. 2001 výzva navrhovateľovi na zaujatie stanoviska k protinávrhu odporcu

10. 4. 2001 pojednávanie určené na deň 7. 5. 2001

11. 4. 2001 doplnenie uznesenia o odmene znalca zo dňa 28. 2. 2001

7. 5. 2001 pojednávanie odročené za účelom výsluchu znalca

25. 5. 2001 pojednávanie - vypočutý znalec; odročené za účelom predloženia stanoviska znalca

11. 6. 2001 pojednávanie určené na deň 2. 7. 2001

2. 7. 2001 pojednávanie - vypočutí svedkovia; odročené za účelom ďalšieho dokazovania, dôkazy predloží právny zástupca účastníkov konania

18. 7. 2001 výzva navrhovateľovi, aby predložil dôkazy

14. 8. 2001 doručenie účastníkom konania uznesenia o odmene znalca

10. 10. 2001 pojednávanie určené na deň 29. 10. 2001

29. 10. 2001 pojednávanie - výsluch svedkov; odročené na 3. 12. 2001 za účelom vypočutia svedka

3. 12. 2001 pojednávanie - vypočutý svedok; odročené za účelom vyhodnotenia dôkazov

10. 12. 2001 pojednávanie - vyhlásený rozsudok

10. 1. 2002 rozsudok doručovaný účastníkom konania

29. 1. 2002 odvolanie navrhovateľa

19. 2. 2002 odvolanie navrhovateľa doručené odporcovi

6. 3. 2002 vyjadrenie odporcu

2. 4. 2002 spis predložený odvolaciemu súdu

24. 9. 2002 vec odvolacím súdom zrušená a vrátená na nové konanie

3. 10. 2002 spis vrátený z odvolacieho súdu

11. 11. 2002 uznesenie odvolacieho súdu doručované účastníkom konania

3. 1. 2003 pojednávanie určené na deň 27. 1. 2003

27. 1. 2003 pojednávanie odročené na 5. 2. 2003 za účelom vyhodnotenia dôkazov

5. 2. 2003 pojednávanie - vyhlásený rozsudok

5. 3. 2003 rozsudok vyhotovený a doručovaný účastníkom konania

10. 3. 2003 podané odvolanie navrhovateľa
8. 4. 2003 odvolanie doručené odporcovi
23. 4. 2003 vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa
19. 5. 2003 pokyn na predloženie veci odvolaciemu súdu
26. 5. 2003 spis predložený odvolaciemu súdu
13. 11. 2003 vec zrušená odvolacím súdom a vrátená na konanie
18. 12. 2003 spis vrátený z odvolacieho súdu
16. 1. 2004 uznesenie odvolacieho súdu doručované účastníkom konania a výzva
na predloženie dôkazov
11. 3. 2004 pojednávame určené na deň 5. 4. 2004
5. 4. 2004 pojednávanie - vypočutí svedkovia; pojednávanie odročené za účelom
vypočutia ďalších svedkov a vykonania ohliadky
23. 4. 2004 výzva na zaplatenie preddavku na úkon súdu
13. 5. 2004 preddavok zaplatený
9. 6. 2004 termín ohliadky určený na deň 2. 7. 2004
21. 6. 2004 ohliadka preložená na 9. 7. 2004
29. 6. 2004 ohliadka preložená na 29. 7. 2004 (navrhovateľ odcestovaný)
30. 7. 2004 termín ohliadky určený na deň 27. 8. 2004
27. 8. 2004 ohliadka na mieste samom
23. 9. 2004 výzva účastníkom konania na predloženie nových dôkazov
2. 11. 2004 určený termín pojednávania na deň 15. 12. 2004
14. 12. 2004 pojednávanie odročené na neurčito za účelom vyhotovenia znaleckého
posudku
31. 3. 2005 uznesenie o ustanovení znalca (Ing. B.)
25. 4. 2005 znalec oznámil, že pre zaneprázdnenosť nemôže vypracovať znalecký
posudok 16. 5. 2005
16. 5. 2005 uznesenie o ustanovení znalca (Ing. K.)
8. 7. 2005 výzva na zaplatenie preddavku na znalecké dokazovanie
27. 7. 2005 preddavok zaplatený
12. 10. 2005 uznesenie o vyplatení preddavku na znalecké dokazovanie
21. 11. 2005 pokyn predložiť spis znalcovi

6. 12. 2005 znalecký posudok podaný

8. 12. 2005 doručenie znaleckého posudku účastníkom konania a žiadosť o ich vyjadrenie

28. 2. 2006 záznam predsedu súdu o kontrole spisu

9. 3. 2006 doručenie vyjadrenia právneho zástupcovi navrhovateľa odporcom a znalcovi Ing. Š.

29. 3. 2006 pojednávanie určené na deň 15. 5. 2006 + uznesenie o určení odmeny znalcovi

31. 3. 2006 záznam predsedu súdu z previerky spisu

5. 4. 2006 odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu o odmene znalca

19. 4. 2006 pojednávanie určené na deň 15. 5. 2006 odvolané; pokyn na predloženie spisu odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa voči uzneseniu o odmene znalca

21. 4. 2006 spis doručený odvolaciemu súdu

26. 6. 2007 odvolací súd zrušil uznesenie o odmene znalca

27. 6. 2007 spis vrátený okresnému súdu (...).

V tejto veci neexistujú žiadne prekážky uvedené v § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, ktoré by bránili postupu súdu vo veci konať (...).

Podľa názoru Okresného súdu Trebišov neboli zistené prieťahy, ktoré by spôsobil sťažovateľ, až na to, že v priebehu konania zmenil petit návrhu (...).

Prehľad jednotlivých úkonov súdu svedčí o tom, že súd koná vo veci bez zbytočných prieťahov v záujme čím skôr vec právoplatne skončiť (...).

Keďže Okresný súd Trebišov nezistil v tejto veci žiadne prieťahy, neexistujú v tomto konaní žiadne zbytočné prieťahy (...).

Na dĺžku konania má vplyv náročnosť dokazovania, či už výpovedami svedkov alebo znaleckými dokazovaniami z odboru zememeračstvo v záujme určenia hranice medzi pozemkami navrhovateľa a odporcu, a súčasne zmena návrhu zo strany navrhovateľa a podaný protinávrh zo strany odporcu.

Keďže sťažnosť navrhovateľa zo dňa 5. 3. 2007 považujeme za nedôvodnú, navrhujeme ju zamietnuť.“

Rovnaké skutočnosti, ako uviedol okresný súd vo svojom vyjadrení, zistil aj ústavný súd z obsahu sťažnosti, vyjadrení jeho účastníkov a z obsahu súdneho spisu, ktorý mu bol predložený k preverke 13. augusta 2007.

Právny zástupca sťažovateľa k vyjadreniu okresného súdu doručil stanovisko ústavnému súdu 20. augusta 2007, v ktorom tiež uviedol, že vec nie je rozhodnutá za 12 rokov od podania návrhu, a preto sa domnieva, že *„náš nárok je dôvodný, lebo stav právnej neistoty trvá. Navrhujeme vec rozhodnúť, lebo môj mandant má už 82 rokov“*.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní - vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva - inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 100/03).

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného

štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 702/95 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci (1), správanie účastníka (2) a postup súdu (3), (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní (napr. II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pri hodnotení podľa kritéria zložitosti posudzovanej veci sa ústavný súd nestotožnil s tvrdením okresného súdu, že ide „o skutkovo a právne zložitú vec, pretože navrhovateľ (sťažovateľ) v priebehu konania menil petit návrhu, kým v dobe podania návrhu (rok 1995) žiadal len o vytýčenie hranice medzi pozemkami a vstup na pozemok odporcu (...) a v roku 2001 už žiadal, aby mu odporca vydal časť nehnuteľnosti (...)“. Podľa názoru ústavného súdu spory o takéto nároky nie sú právne zložité a existuje k nim aj stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov, i keď skutkovo, ako to vyplýva zo súdnej praxe, spravidla predpokladajú znalecké dokazovanie. Je pravdou, že na dĺžku tohto konania malo čiastočný vplyv zisťovanie a ustálenie skutkového stavu veci, ako aj to, že v priebehu konania vyvstala potreba vykonať znalecké dokazovanie a bolo nutné vypočúť aj viacerých svedkov, ale ústavný súd na záver vychádzajúc z dosiahnutých výsledkov a zistených skutočností konštatuje, že žiadna skutková zložitosť veci nemôže v danom prípade ospravedlniť doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ má tiež čiastočný podiel na doterajšej dĺžke konania, čo potvrdzuje to, že v priebehu konania upravoval petit svojho návrhu, svoj pôvodný nárok sťažovateľ v priebehu konania upresnil a zmenil až 14. februára 2001 po viac ako šiestich rokoch od podania návrhu, pričom svoju žalobu rozšíril o žalovanú v druhom rade až 7. marca 2001. V tejto súvislosti ústavný súd už vyslovil, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (napr. I. ÚS 41/02).

Na tieto skutočnosti, teda na správanie sťažovateľa, ústavný súd prihliadol pri určení primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Ústavný súd ďalej skúmal postup okresného súdu v posudzovanom konaní z hľadiska zisťovania eventuálnych dôvodov (príčin) sťažovateľom namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd zistil, že najväčším pochybením okresného súdu je to, že i keď vo veci konal (nariadil až 18 pojednávanií) a v merite veci aj trikrát rozhodol (26. januára 2000, 10. decembra 2001 a 5. februára 2003), na doterajšiu dĺžku konania mala vplyv predovšetkým jeho neefektívna činnosť, ktorá je zrejmá z odôvodnení troch zrušovacích rozsudkov krajského (odvolacieho) súdu. Z týchto rozhodnutí vyplýva, že konanie súdu prvého stupňa bolo poznačené jednak neujasnením si skutočnosti, čoho sa sťažovateľ v pôvodnej žalobe domáhal, a jednak tým, že rozhodnutia okresného súdu boli zrušené aj z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Ústavný súd vychádzajúc zo svojej judikatúry (napr. IV. ÚS 239/03, IV. ÚS 9/05, IV. ÚS 211/05) ďalej konštatuje, že nesústredený a neefektívny bol aj postup okresného súdu súvisiaci so znaleckým dokazovaním (za tým účelom bolo odročené už pojednávanie konané 28. augusta 1995). Ako príklad je možné uviesť postup okresného súdu z 28. apríla 1996, keď pribral do konania znalca z okresu T. napriek tomu, že účastníci sa predtým na pojednávaní dohodli na inom postupe, 23. mája 1996 pribral do konania znalca, ktorý mu

vrátil spis z dôvodu, že nemôže znalecký posudok pre zaneprázdnenosť spracovať, obdobne to tak bolo 9. augusta 1996 pri ustanovení ďalšieho znalca. Dňa 11. marca 1997 ustanovil znalca, ktorý zomrel, a až následne 20. júna 1997 ustanovil znalca, ktorý spracoval znalecký posudok až 16. novembra 1999, nie v lehote stanovenej okresným súdom. Okresný súd navyše znalecké dokazovanie musel nariadiť opakovane druhýkrát aj v roku 2005, po uskutočnení obhliadky na mieste samom (august 2004). Okresný súd teda nepostupoval pri nariaďovaní znaleckého dokazovania dôsledne a vopred nekonzultoval objektívnu možnosť podania posudku [§ 127 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], čím v konaní vznikli zbytočné prietahy, ktoré priznal aj okresný súd vo svojom vyjadrení.

Je tiež potrebné konštatovať, že konanie v predmetnej veci od jej podania okresnému súdu (22. júna 1995) dosiaľ trvá viac ako 12 rokov. Preto ústavný súd neakceptoval stanovisko okresného súdu, že vo veci konal a zbytočné prietahy v konaní neboli zistené.

Podľa názoru ústavného súdu občianske súdne konanie, ktoré trvá tak dlho, ako to bolo v danej veci, možno už len na základe jeho posúdenia v globále považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy. Takáto zdĺhavosť konania totiž predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (*mutatis mutandis* I. ÚS 39/00, I. ÚS 66/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 702/95, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu vo svojej sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 150 000 Sk, ktoré odôvodnil najmä tým, že *„stav právnej neistoty spôsobuje môjmu mandantovi stres, citovú ujmu a neustále hádky so susedom aj zhoršený zdravotný stav“*.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy aj priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na zistený stav konania na okresnom súde v právnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 15 C 702/95 s poukazom na hodnotenie jeho správania v časti II bod 2 tohto nálezu a povahu veci, ústavný súd považoval priznanie sumy 70 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Preto vo zvyšnej časti jeho žiadosti nevyhovel.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Právny zástupca sťažovateľa trovy konania vyčíslil sumou 6 296 Sk.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu). Za dva úkony uskutočnené v roku 2007 patrí odmena v sume 2 x 2 970 Sk a režijný paušál 2 x po 178 Sk (§ 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Trovy právneho zastúpenia teda spolu predstavujú sumu 6 296 Sk, preto ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume uplatneného nároku, tak ako je to uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2007